

Висновок. Таким чином, використання на клінічних кафедрах медичних ВНЗ раціонального співвідношення традиційних методик з елементами дистанційного навчання є доцільним і перспективним, оскільки дозволяє сформувати новий характер взаємодії викладача та студента і підвищити якість оволодіння навчальним матеріалом під час виконання самостійної роботи і підготовки до практичних занять.

Література

1. Кузьменко Г. М., Хорольський О. В. Масові відкриті онлайн-курси у контексті трансформації вищої освіти України. Педагогічні науки. 2015. № 63. С. 56-61.
2. Костюк Ю. Л., Левин И. С., Фукс А. Л. Массовые открытые онлайн курсы – современная концепция в образовании и обучении. Вестник Томского государственного университета. Управление, вычислительная техника и информатика. 2014. №1 (26). С. 89–98.

3. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. Право та інноваційне суспільство. 2015. № 1 (4). С. 27-33.

4. Морозова Н. В. Инновационные средства организации самостоятельной работы студентов. Молодой ученый. 2011. Т. 2, № 2. С. 102 – 104.

5. Кухаренко В.М. Розвиток дистанційного навчання на сучасному етапі. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. Зб. наук. праць. №2. 2012. С. 117 –121.

6. Михайловська Н.С., Лісова О.О., Кулинич Т.О. Особливості дистанційного навчання студентів основам сімейної медицини за допомогою online-курсів, розроблених на базі платформи EDX. Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні». Тернопіль : Укрмедкнига, 2017. С. 95–96.

ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОНЛАЙН-КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Михайловська Н. С., Олійник Т. В., Міняйленко Л. Є.

Запорізький державний медичний університет

Вступ. На сьогодні провідне завдання усіх вищих навчальних закладів нашої країни полягає у формуванні творчої особистості випускника, здатного до саморозвитку, самоосвіти, соціальної та професійної мобільності та інноваційної діяльності [1]. Одним з інноваційних напрямків, яке успішно розвивається в усьому світі, є використання в освітньому процесі масових відкритих онлайн курсів [2]. Найбільшою популярністю серед зарубіжних платформ для їх створення користуються Coursera, Udacity і EdX. Використання клінічними кафедрами вищих медичних навчальних закладів інформаційно-освітніх технологій і впровадження відкритих онлайн курсів відкриває нові можливості для безперервного навчання майбутніх фахівців, забезпечує підвищення ефективності та якості освіти [3].

Основна частина. Процес організації онлайн курсів є складовою Концепції інформатизації Запорізького державного медичного університету і впроваджено в навчальний процес на всіх кафедрах.

На кафедрі «Загальна практика – сімейна медицина» для студентів 6 курсу медичних факультетів створено онлайн курс «Організаційні основи сімейної медицини», який має свої особливості. При розробці курсу визначена чітка мета курсу, зокрема поглиблення знань щодо організації надання первинної медико-санітарної допомоги сімейним лікарем. Контент використаної нами дистанційної навчальної технології представляє дидактичну систему, спрямовану на формування професійних компетенцій сімейного лікаря при проведенні експертизи працездатності в амбулаторних умовах та придбання практичних навичок щодо заповнення основної медичної документації сімейного лікаря.

При розробці курсів ми дотримувались покрокової методики алгоритмізації навчального матеріалу з максимальною візуалізацією та систематизацією інформації. За допомогою зручного інтерфейсу платформи ББХ ми змогли підключати ресурси безпосередньо з мережі Інтернет, відеоматеріали, силабуси, робити активні посилання на

нормативні акти, накази та зразки документації сімейного лікаря, надавати ситуаційні задачі з алгоритмами їх рішення, впроваджувати поточний тестовий контроль з можливістю проходження у тренувальному режимі, що надало можливість зробити онлайн курси інтерактивними і наочними. Для онлайн курсу було записано 11 відеолекцій. Це не тільки збагатило зміст курсу, а й зробило його виклад більш ефективним для сприйняття студентами [4].

Модель структури розробленого дистанційного курсу включає наступні елементи [5]:

- Інформаційний блок з анотацією, структурою і координаторами курсу.

- Методичний блок, який містить цілі навчання, перелік практичних навичок, технічне забезпечення і словник термінів.

- Навчальний блок поділений на містить змістові блоки з відповідними темами, матеріали яких презентовані чітко і раціонально, з виокремленням базисних знань за кожною з них, введенням гіперпосилань на джерело інформації. При цьому кожна тема містить комплект навчально-методичних аудіо-, відеоматеріалів, мультимедійних презентацій з метою представлення курсантам додаткової інформації.

- Контролюючий блок: включає систему контролю (тести, практичні завдання щодо заповнення медичної документації за умовами ситуаційних задач).

- Комунікативний і консультативний блок на базі ББХ представлений у розділі «Обговорення», він надає можливість інтерактивної взаємодії учасників дистанційного курсу як з викладачем, так і між собою. Після проходженні кожної теми курсу усі результати тестування автоматично пересилаються викладачеві, і він може коментувати їх уявляючи в режимі онлайн.

При проходженні онлайн курсів існує два способи взаємодії учасників навчального процесу: синхронний та асинхронний. Ми надаємо перевагу асинхронному навчанню, що не передбачає регулярної безпосередньої онлайн взаємодії учасників процесу, проте навчання на

курсі включає можливість проведення обговорення проблемних питань з тьюторами у вигляді Веб-семінірів за допомогою технології «Скайп для бізнесу». Слід зазначити, що в умовах дистанційного навчання на викладача покладатиметься функція модератора освітніх комунікацій, що включає в себе ряд нових функцій: створення та адміністрування віртуального середовища, установка правил та норм комунікацій у ньому та забезпечення зворотного зв'язку. Змінюється роль викладача, який виконує функцію наставника, ментора, одного з джерел інформації, помічника в процесі саморозвитку студента.

Після завершення курсу слухачам, яким зараховані усі заняття та відсоток правильних відповідей за результатами тестового контролю кожної теми складає не менше 60% надається індивідуальний сертифікат за підписом завідувача кафедри у електронному вигляді, який можна роздрукувати на паперовому носії. Отриманий сертифікат надає додатково 5 балів до загальної оцінки з основного курсу дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина».

Висновки: Використання онлайн курсу «Організаційні основи сімейної медицини» в освітньому процесі дозволяє підвищити інтерес до дисципліни, оптимізувати навчальний процес і тим самим покращити результати оволодіння знаннями, забезпечує формування професійно-важливих якостей та компетенцій сімейного лікаря у студентів.

ДІЛОВІ ІГРИ ПРИ ВИВЧЕННІ ПАРАЗИТОЛОГІЇ В КУРСІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Мікрюкова Н.Г., Таллер О.Ю., Янкова С.О.

Донецький національний медичний університет

Вступ. Перед медичною біологією постає дуже важливе завдання. З одного боку, це базова дисципліна для вивчення багатьох як фундаментальних так і спеціальних дисциплін. З іншого, вона повинна формувати навички використання теоретичних знань у своїй подальшій професійній діяльності, а також закладати уміння спілкування з іншими людьми, в тому числі і хворими [4].

Основна частина. Паразитологія як окремих розділ є дуже важливою і великою складовою частиною предмету і складається з трьох змістових модулів: «Медична протозоологія», «Медична гельмінтологія», «Медична арахноентомологія». При вивченні тем розглядається значна кількість паразитів і захворювань, які вони спричинюють. На поточних заняттях переважно використовуються пояснювально-ілюстративні методи, однак було доведено, що вони в основному спираються лише на пам'ять [5]. Тому перед нами постала мета систематизувати і узагальнити отримані студентами знання з використанням інтерактивних методів навчання. Було обрано форму ділової гри, адже цей метод дозволяє моделювати умови і відносини професійної діяльності, що характерні для певного виду практики, максимально наближені до реальної практичної діяльності, а отже перевести теоретичні знання у практичну діяльність [1, 2, 3]. Гра проводилась у формі спілкування «лікар-пацієнт». За умовами гри пацієнт витягав назву одного з вивчених захворювань на картці (таким чином захворювання відоме лише викладачу і «пацієнту»). Він повинен описати «лікаря» свої скарги, але тільки ті, які може відчувати звичайна людина. «Лікар» шляхом опитування повинен зібрати анамнез, тобто з'ясувати по-

Література

1. Балусьва О. В. Формування стратегічних напрямів діяльності вищих медичних навчальних закладів, спрямованих на удосконалення підготовки медичних кадрів / Інтернет посилання: www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=670
2. Кузьменко Г. М., Хорольський О.В. Масові відкриті онлайн-курси у контексті трансформації вищої освіти України. Педагогічні науки. 2015. №63. С. 56-61.
3. Sandeen C. Assessment's Place in the New MOOC. World Research & Practice in Assessment. 2013. Vol. 8. P. 5-12.
4. Михайловська Н.С., Лісова О.О., Кулинич Т.О. Особливості дистанційного навчання студентів основам сімейної медицини за допомогою online-курсів, розроблених на базі платформи EDX. Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні». Тернопіль : Укрмедкнига, 2017. С. 95-96.
5. Журавлева Л. В., Лопина Н. А. Открытые онлайн курсы в работе клинической кафедры высшего медицинского образовательного учреждения. Проблемы та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії : матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Переяслав-Хмельницький, 28-29 лютого 2016 р. : збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький, 2016. С. 148-150.

бутові умови, ким працює, де була людина, що любить їсти, тощо і визначити попередній діагноз, «направити» на відповідні обстеження. «Пацієнт» самостійно або за допомогою викладача визначає результати «аналізів». Далі «лікар» підтверджує свій попередній діагноз або приймає інше рішення, при цьому він повинен коротко охарактеризувати паразита і його життєвий цикл з обов'язковим зазначенням інвазійних стадій та розповідає про заходи профілактики. «Пацієнт» йому допомагає. Вся ця сценка займає 5-7 хвилин. Після чого до роботи виходить інша пара. Всі інші студенти групи слідкують за роботою пацієнта і лікаря, за необхідності вносять корективи в відповіді «лікаря» і «пацієнта».

Проведення такої гри виявило, що деякі студенти, навіть ті, що добре відповідали на поточних заняттях та під час тестування, мали складності як з описом симптомів захворювання, так і з опитуванням пацієнта та визначенням попереднього діагнозу. Певною мірою це можна пояснити тим, що студенти першого курсу медичного університету ще дуже погано уявляють собі роботу лікаря. З іншого боку відчувається недостатній словниковий запас медичної термінології, брак аналітичного мислення у студентів, що, можливо, обумовлено переважанням тестового (зорієнтованого на знання фактичного матеріалу) контролю знань як університеті так і в школі, починаючи з молодших класів. Тому проведення подібних занять планується розширити і на деякі інші теми курсу.

Висновки. Таким чином використання інтерактивних методів навчання на підсумкових заняттях з паразитології дозволяє систематизувати отримані знання, а також заклас-